

Context

Tegen 2050 zal naar verwachting 70% van de wereldbevolking in steden wonen. De snelle verstedelijking, vooral in Afrika en in middelgrote steden, is een van de grote hedendaagse mondiale uitdagingen. Hoewel steden slechts 2% van het aardoppervlak innemen, verbruiken ze meer dan 60% van alle energie ter wereld.

Tegen 2050 zouden er 2,5 miljard mensen extra in steden kunnen wonen. Het grootste deel van die toekomstige stedelijke groei zal plaatsvinden in Azië en Afrika.

De gevolgen van de klimaatverandering zijn al voelbaar op het Afrikaanse continent, wat de noodzaak van duurzame stedelijke modellen benadrukt. Crisissen en conflicten versterken deze dynamiek, waarbij de meeste vluchtelingen en ontheemden hun toevlucht zoeken in steden en de stadsrand. Steden zijn economische hubs en gebieden vol diversiteit, ze staan dan ook centraal in klimaatactie en innovatie. De betrokkenheid van burgers is de sleutel tot een duurzame stedelijke transitie.

© Enabel - Elite Creations

Prioriteiten

Enabel werkt samen met zijn partners om duurzame stadsontwikkeling te bevorderen, zodat iedereen, vooral jongeren, zich kunnen ontplooiën in steden en regio's die voldoen aan hun verlangens, terwijl ze die zelf ook actief mee helpen bouwen. Deze benadering van stadsontwikkeling is gebaseerd op drie hoofdthema's en twee transversale methodes.

Groene en circulaire steden

Enabel ondersteunt steden en regio's bij hun stedelijke planning door de principes van circulaire economie en groene transitie te integreren. Daarbij wordt geïnvesteerd in veerkrachtige, koolstofarme infrastructuur, worden gemeentelijke afvalbeheersystemen geoptimaliseerd en op de natuur gebaseerde oplossingen zoals groene ruimten en ecologische corridors ontwikkeld. Het promoten van korte ketens en lokale markten versterkt de duurzame voedselproductie. Het creëren van stedelijke circulaire centra stimuleert dan weer innovatie en werkgelegenheid.

Steden: veerkrachtige toevluchtsoorden

Door conflicten en onstabiele situaties trekken steeds meer mensen naar stedelijke of randstedelijke gebieden. Enabel ontwikkelt structurele antwoorden gericht op inclusie en sociale cohesie: inclusieve stadsplanning, steun voor sociaaleconomische initiatieven en aanpassing van openbare diensten en infrastructuur om iedereen gelijke toegang te garanderen. Burgerparticipatie, dialoog en coördinatie tussen lokale spelers zijn essentieel voor de sociale cohesie van gemeenschappen en de veerkracht van de betrokken gebieden.

Steden in co-creatie

Enabel stelt burgerparticipatie centraal in de co-constructie van stedelijke diensten: we geven de voorkeur aan samenwerkingsverbanden en het gebruik van digitale technologieën om de transparantie, toegankelijkheid en efficiëntie van openbare diensten te verbeteren. Bijzondere aandacht wordt besteed aan het betrekken van jongeren en vrouwen bij de besluitvorming.

Gendertransformatieve benadering

Enabel is zich bewust van de fundamentele rol van vrouwen in de evolutie van steden naar meer inclusie en veerkracht. Daarbij zijn er drie prioriteiten: het leiderschap van vrouwen in lokale stedelijke planning versterken; de economische empowerment van vrouwen ondersteunen, ook in de informele en circulaire economie; hun toegang tot basisvoorzieningen verbeteren.

Geïntegreerde territoriale benadering

Enabel werkt samen met lokale spelers om het duurzame potentieel van steden en hun ecosystemen te bevorderen. Via gezamenlijke projecten worden de troeven van de steden versterkt en de banden tussen de steden en hun hinterland aangehaald. Deze aanpak stimuleert de ontwikkeling van dynamische stedelijke netwerken en de structurering van ontwikkelingscorridors.

Diensten

We werken op verschillende niveaus samen met onze partners :

- Strategische en inclusieve stedelijke planning waaronder ruimtelijke analyse van gebieden;
- Begeleiding bij de invoering en exploitatie van lokale openbare diensten voor afvalverwerking en het terugwinnen van afval door de lokale private sector en de betrokkenheid van burgers te mobiliseren;
- Steun voor innovatie en het creëren van jobs via Urban Living Labs die sociale innovaties en socio-economische kansen promoten rond oplossingen voor stedelijke uitdagingen;
- Begeleiding voor groene stadsontwikkelingsprojecten;
- Versterking van stedelijk bestuur; begeleiding van publiek-private partnerschappen voor het beheer van stedelijke infrastructuur en diensten; ontwikkeling van lokale en regionale economieën;
- Steun voor lokale inspraakinitiatieven (stadswandelingen, co-creatieworkshops, uitwisselingen van praktijken) en betere coördinatie van lokaal overheidsbeleid;
- Actieonderzoek naar innovatieve praktijken voor stadsplanning en -beheer met Belgische en Afrikaanse universiteiten en instituten.

Ervaring

Stedelijke transformatie in Rwanda

Het Urban Economic Development Initiative (UEDI), dat in 2019 werd gelanceerd door Enabel en de Local Administrative Entities Development Agency (LODA), was gericht op de inclusieve en duurzame stadsontwikkeling in vier secundaire steden: Musanze, Rubavu, Rwamagana en Nyamata. Het programma heeft klimaatbestendige infrastructuur gebouwd - groene openbare ruimten, jeugdcentra, moderne markten - waarbij het

tegelijk 'Made in Rwanda'-materialen en de circulaire economie promootte. Beroepsopleiding was een belangrijke pijler, waarbij ongeveer 80% van de afgestudeerden werk heeft gevonden. Het project heeft ook natuurlijke oplossingen geïntroduceerd om overstromingen te beperken, uitstoot te verminderen en groene ruimten te vergroten.

Schone en duurzame steden in Guinee

Het SANITA-project, dat wordt gefinancierd door de Europese Unie, heeft in de derde fase als doel het stedelijk milieu en de levenskwaliteit van de Guinezen duurzaam te verbeteren. De eerste twee fasen bestonden uit het opzetten van infrastructuur en systemen voor afvalinzameling en -sortering in Grand Conakry en Kindia, het ondersteunen van lokale kmo's en het sensibiliseren van de inwoners. SANITA 3 consolideert die verwezenlijkingen en versterkt de sector van het afvalbeheer, verbetert de inzameling en moedigt terugwinning aan. Het project voorziet ook in de oprichting van tijdelijke opslagcentra, waaronder dat van Zacopé, die van essentieel belang zijn voor de gemeenten in het noorden van Conakry. Het nationaal agentschap voor openbare sanering en hygiëne (ANASP) speelt een centrale rol bij de ondersteuning van de lokale spelers.

Grotere veerkracht in Burkina Faso

In de regio's Centre-Nord, Plateau Central en Centre-Est versterken de programma's RESIL-KAYA en RESIL-KOUP de veerkracht van vrouwen, jongeren en kwetsbare groepen als antwoord op de toegenomen kwetsbaarheid, met name in verband met onvrijwillige hervestiging. Een belangrijk onderdeel is inclusieve en duurzame stadsontwikkeling: de programma's stimuleren participatieve gebiedsplanung, betrekken gemeenschappen bij het beheer van stedelijke gebieden, verbeteren de toegang tot sociale basisdiensten en ondersteunen lokale overheden bij het beheer van stedelijke voorzieningen.

De expertise van Enabel

De QR-code brengt je naar het volledige aanbod van onze expertise: Mondiale gezondheid - Sociale bescherming - Onderwijs en opleiding - Economische en bedrijfsontwikkeling - Voedselsystemen - Beheer van natuurlijke rijkdommen - Biodiversiteit - Klimaatbestuur - Energietransitie - Water - Ecologisch bouwen - Stadsontwikkeling - Menselijke mobiliteit - Veiligheid - Justitie - Financieel en administratief bestuur.

enabel.be - open.enabel.be

